

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Prežihova 4, 1000 LJUBLJANA

Na podlagi 24. člena Zakona o Računskem sodišču (v nadaljevanju ZRacS) in 23. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije

izdajam naslednje

PREDHODNO POROČILO
o reviziji porabe proračunskih sredstev za izvajanje nalog
v letih 1996, 1997 in 1998

DELOVNEGA SODIŠČA V MARIBORU

Številka: 1205-26/99-10

Ljubljana, 23. 12. 1999

VSEBINA

UVOD	3
PРАВNA PODLAGA DELOVANJA.....	3
ODGOVORNE OSEBE	3
UGOTOVITVE	4
1. OBSEG DELA SODIŠČA IN SODNIKOV V LETIH 1997 IN 1998	4
2. VRSTA, ŠTEVILO, NAČIN IN ČAS REŠEVANJA ZADEV	5
2.1. Vrsta in število zadev.....	6
2.2. Način in čas reševanja zadev.....	9
3. PORABA SREDSTEV SODIŠČA IN STROŠKI NA REŠENO ZADEVO V LETIH 1996, 1997 IN 1998.....	12
4. INDIVIDUALNI DELOVNI SPORI, KI SE NANAŠAJO NA PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA	13
MNENJE	14
PRIPOROČILA	14
DODATEK	16

UVOD

Na Delovnem sodišču v Mariboru, Glavni trg 17, Maribor (v nadaljevanju sodišče), smo opravili revizijo porabe proračunskih sredstev za izvajanje nalog sodišča v letih 1996, 1997 in 1998 na podlagi sklepa o izvedbi revizije št. 1205-26/99-4 z dne 11. 5. 1999.

Revizijo sta izvedli revizorki Irena Vidovič in Monika Rotdajč v času od 17. 5. 1999 do 9.6.1999.

Cilj revizije je bil ugotoviti učinkovitost izvajanja nalog sodišča v letih 1996, 1997 in 1998. Učinkovitost smo ugotavljali na podlagi:

1. obsega dela sodišča in sodnikov
2. vrste, števila, načina in časa reševanja zadev
3. porabe sredstev sodišča in stroškov dela na rešeno zadevo
4. preveritve spisov individualnih delovnih sporov, ki se nanašajo na prenehanje delovnega razmerja.

Po dokončnosti vseh poročil na delovnih in socialnem sodišču v Republiki Sloveniji bomo izdali sklepno poročilo. V njem bomo opravili primerjavo učinkovitosti dela posameznih sodišč.

PRAVNA PODLAGA DELOVANJA

Pravna podlaga delovanja sodišča je določena v:

- Ustavi Republike Slovenije
- Zakonu o delovnih in socialnih sodiščih (v nadaljevanju ZDSS)
- Zakonu o sodniški službi (v nadaljevanju ZSS)
- Sodnem redu.

Sodišče je ustanovljeno za sojenje v delovnih sporih za območje sodnih okrožij Maribor, Murska Sobota, Ptuj in Slovenj Gradec, kot to določa 7. člen ZDSS.

Delo sodišča je organizirano na sedežu sodišča v Mariboru, Glavni trg 17 in na zunanjih oddelkih, ki so v Murski Soboti, Slovenj Gradcu in na Ptuju.

ODGOVORNE OSEBE

Odgovorni osebi na sodišču sta:

- Stanko Omerzu, dipl. pravnik, predsednik sodišča in
- Branka Ribač, ekonomski tehnik, vodja finančno-računovodske službe.

UGOTOVITVE

1. OBSEG DELA SODIŠČA IN SODNIKOV V LETIH 1997 IN 1998

Obseg dela sodišča in sodnikov v letih 1997 in 1998 smo izračunali na podlagi **meril za ugotavljanje pričakovanega obsega sodnikovega dela, ki jih je sprejel sodni svet dne 12.12.1996**. Omenjena merila določajo pričakovano število sporov, ki naj bi jih rešil posamezni sodnik, t.j. 16 individualnih sporov mesečno oz. 160 letno. Predsedniku se prizna 50 % pričakovanega obsega sodnikovega dela. Sodišče jih je pričelo poskusno uporabljati 1.1.1997. V reviziji smo ta merila **uporabili kot standard** z namenom, da bi na enakih osnovah ugotovili dosežen obseg sodnikovega dela in sodišč v obeh letih.

Na sodišču so zaposleni sodniki in sodno osebje (strokovni sodelavci, vodja finančno-računovodske službe, računovodski delavci, administrativni delavci in tehnični delavci). Število vseh zaposlenih je razvidno iz tabele 1.¹

Tabela 1: Število sistemiziranih in dejansko zasedenih delovnih mest na sodiščih v RS in sodišču za sodnike in sodno osebje na dan 1. 1. 1996 in 31. 12. 1996, 1997 in 1998.

Naziv delovnih mest	Sistemizirana delovna mesta za leti 1996, 1997		Sistemizirana delovna mesta za leto 1998		Zasedena delovna mesta na dan			
	RS	sodišče	RS	sodišče	1.1.96	31.12.96	31.12.97	31.12.98
1. Predsednik	4	1	4	1	1	1	1	1
2. Sodniki	56	12	58	14	9	10*	12*	12*
3. Sodniki skupaj (1+2)	60	13	62	15	10	11	13	13
4. Sekretar	4	1	4	1	0	0	0	0
5. Strokovni sodel.	16	4	16	4	0	0	0	1
6. Vodja fin.-rač. sl.	3	1	3	1	1	1	1	1
7. Računovodski del.	6	1	6	1	0	1	1	1
8. Administr. del.	83	18	83	18	12	15	16	16
9. Tehnični delavci	4	0	4	0	0	0	0	0
10. Sodno osebje skupaj (od 4 do 9)	116	25	116	25	13	17	18	19
11. SKUPAJ (3+10)	176	38	178	40	23	28	31	32

Opomba: * Ena sodnica je zaposlena s polovičnim delovnim časom

¹ Število sistemiziranih sodniških delovnih mest je določeno v Aktu o določitvi števila mest sodnikov in sodnikov porotnikov na delovnih in socialnih sodiščih. Omenjeni akt je na podlagi 67. člena ZDSS sprejel Sodni svet, ki določa za sodišče 13 sodnikov. Sodni svet je v letu 1998 dodatno sistemiziral še dve sodniški mesti, zato se je skupno število sodniških mest povečalo na 15.

Število sodnega osebja je določeno v Odredbi o določitvi števila sekretarjev, strokovnih sodelavcev, računovodskih delavcev, administrativnih delavcev in tehničnih delavcev na delovnih in socialnem sodišču. V tej odredbi je ministrica za pravosodje na podlagi 1. odstavka 59. člena ZS, po predhodnem mnenju sodnega sveta, določila za sodišče 25 delavcev sodnega osebja.

Razlog za nezasedena sodniška delovna mesta² je po navedbah sodišča pomanjkanje prostorov in razpravnih dvoran. Omenjeno velja predvsem za zunanji oddelek v Murski Soboti, kjer bodo pridobili nove prostore predvidoma v letu 2000.

Sodišče zaposluje sodno osebje glede na število sodnikov. Po navedbah sodišča število sodnega osebja ustreza številu zaposlenih sodnikov. Ugotovili smo, da sodišče še vedno vodi vpisnike in zbira podatke za statistična poročila ročno, tudi ostale evidence vodijo ročno (spremljajne sodnikovega dela), kar zahteva več časa kot uporaba računalnikov. Center za informatiko na Vrhovnem sodišču RS skrbi za računalniško podporo sodiščem.

Število sodnega osebja na sodnika³ je bilo na sodišču v vseh treh letih nižje od republiškega povprečja.

Na sodišču smo za vsakega posameznega sodnika pridobili podatek o številu rešenih zadev v letih 1997 in 1998, vodenju (za predsednika in vodje zunanjih in notranjih oddelkov) in prisotnosti. S pomočjo omenjenih meril smo izračunali storilnost za vsakega posameznega sodnika in sodišče kot celoto. Iz izračuna smo izločili sodnike, ki so bili v letih 1997 in 1998 prisotni manj kot tri mesece, upoštevali smo odsotnost nad 30 dni. Pri izračunu doseganja pričakovanega obsega dela predsednika sodišča nismo upoštevali odsotnosti zaradi službenih poti, zaradi dodatka za vodenje v višini 50%.

Storilnost sodišča je v letu 1997 znašala 128,5%, v letu 1998 pa 159,2% glede na merila sodnega sveta.

V letih 1997 in 1998 so vsi sodniki dosegli pričakovani obseg dela, razen ena sodnica na sedežu sodišča, ki v letu 1997 ni dosegla pričakovanega obsega dela, ker je šlo za novoimenovano sodnico, ki se je uvajala v delo. Vsi ostali sodniki so presegli pričakovani obseg dela. Najvišji odstotek pričakovanega obsega dela je v letu 1997 znašal 158,8%, v letu 1998 pa 237,9%. Dosegel ga je vodja zunanjega oddelka, ki je v letu 1998 rešil 304 zadev.

Analizirali smo tudi odsotnost sodnikov v letih 1997 in 1998. V letu 1997 je bilo od 13 sodnikov, 10 sodnikov prisotnih celo leto, 3 pa so bili odsotni več kot trideset dni. V letu 1998 pa je bilo prisotnih celo leto 8 sodnikov, 5 pa jih je bilo odsotnih več kot trideset dni.

V letu 1996 se je na novo zaposlilo pet oseb, in sicer en sodnik in štiri delavci sodnega osebja, v letu 1997 so se na novo zaposlile tri osebe, in sicer dva sodnika in en delavec sodnega osebja ter v letu 1998 en delavec sodnega osebja. V letu 1998 se na sodišču ni zaposlil noben sodnik. V letih 1996, 1997 in 1998 **ni prenehalo delovno razmerje nobenemu zaposlenemu na sodišču, zato fluktuacije ni bilo, zaposlenost pa se je v obdobju od 01.01.1996 do 31.12.1998 povečala za 39,1%.**

2. VRSTA, ŠTEVILO, NAČIN IN ČAS REŠEVANJA ZADEV

² Delež zasedenih delovnih mest na sodiščih in v Republiki Sloveniji na dan 31. 12. 1996, 1997 in 1998 je razviden iz priloge 1.

³ Število sodnega osebja na sodnika za revidirano obdobje je razvidno iz priloge 1.

Na podlagi podatkov, ki smo jih pridobili iz statističnih poročil o delu sodišča za leta 1996 1997 in 1998 ter iz sodne statistike Ministrstva za pravosodje za omenjena leta smo analizirali vrsto, število, način in čas reševanja zadev. Opravili smo primerjavo med posameznimi leti in z republiškim povprečjem.

2.1. Vrsta in število zadev

Tabela 2: Potek reševanja zadev na sodišču v času od 1. 1. 1996 do 31. 12. 1998

Ozn. vp.	Vrsta zadeve	Nerešene zadeve na dan 1.1.	Prejete zadeve	Zadeve v delu	Rešene zadeve	Odstopljene zadeve v pristojnost drugemu sodišču	Nerešene zadeve na dan 31.12.
LETO 1996							
1.	Individualni delovni spori	5.834	2.096	7.930	1.650	49	6.231
2.	Kolektivni delovni spori	1	3	4	1	0	3
3.	Spori s področja socialne varnosti	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ v letu 1996		5.835	2.099	7.934	1.651	49	6.234
LETO 1997							
1.	Individualni delovni spori	6.231	2.415	8.646	2.066	166	6.414
2.	Kolektivni delovni spori	3	3	6	4	0	2
3.	Spori s področja socialne varnosti	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ v letu 1997		6.234	2.418	8.652	2.070	166	6.416
LETO 1998							
1.	Individualni delovni spori	6.414	3.344	9.758	2.860	31	6.867
2.	Kolektivni delovni spori	2	4	6	3	1	2
3.	Spori s področja socialne varnosti	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ v letu 1998		6.416	3.348	9.764	2.863	32	6.869
SKUPAJ v letih 1996,1997 in 1998			7.865		6.584	247	

Število nerešenih zadev se povečuje, in sicer je imelo na dan 31. 12. 1996 sodišče 6.234 nerešenih zadev, na dan 31.12.1998 pa 6.869 nerešenih zadev. Število nerešenih zadev na dan 31.12. 1996 se je v primerjavi s stanjem 1. 1.1996 povečalo za 399 zadev oziroma 6,8%. V letu 1997 se je število nerešenih zadev povečalo za 182 zadev oziroma 2,9%, v letu 1998 pa za 453 oziroma 7,1%. Zaostanek v letu 1998 je posledica naraščanja števila prejetih zadev v preteklih letih. Od skupnega števila nerešenih zadev na dan 31.12.1998, jih je bilo nerešenih 2.041 na zunanjem oddelku v Murski Soboti, kjer zaradi pomankanja prostorov še vedno niso zaposlili novega sodnika.

V letu 1998 je bil pripad zadev največji, in sicer 3.348 zadev, kar je za 1.249 zadev oziroma 59,5% več kot leta 1996 in 930 zadev oziroma 38,5% več kot leta 1997. V letu 1998 je najbolj naraslo število sporov, v katerih tožniki uveljavljajo premoženjske

pravice in obveznosti iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem.

Sodišče je v letu 1996 rešilo 20,8% zadev, ki jih je imelo v delu, v letu 1997 jih je rešilo 23,9%, medtem ko jih je v letu 1998 rešilo 29,3%. Sodišče je vsako leto rešilo večje število zadev.

Predsednik sodišča je v Letnih razporedih dela sodnikov za leta 1996, 1997 in 1998 določil, da bodo sodniki prednostno reševali zadeve v katerih:

- tožniki uveljavljajo nezakonitost prenehanja delovnega razmerja (tudi suspenzi) in ne prejema nadomestila,
- je bila prvostopna odločitev že razveljavljena,
- je od vložitve tožbe oz. predloga minilo že več kot 5 let,
- je bil nad subjektom uveden stečaj in
- je udeleženo večje število tožnikov.

V skladu s 171. členom Sodnega reda je 5.7.1998 in 15.3.1999 pripravil tudi dva programa za reševanje zaostankov na sodišču. V prvem programu je opredelil ukrepe za odpravo zaostankov, ki so bili realizirani, in sicer:

- Ministrstvu za pravosodje je predlagal dodatno sistemizacijo dveh sodniških delovnih mest,
- Personalnemu svetu sodišča je predlagal spremembo letnega razporeda dela sodnikov v drugi polovici leta 1998. Z omenjeno spremembo letnega razporeda dela sodnikov so trije sodniki, ki so imeli na sodišču najmanjše zaostanke, poleg svojih spisov rešili še približno 250 spisov na zunanjem oddelku v Murski Soboti, kjer so zaostanki največji.
- reševanju sporov, ki se nanašajo na prenehanje delovnega razmerja, so dajali prednost, ker so za mnoge tožnike življenjskega pomena.

Tabela 2a: Potek reševanja zadev na sodišču v primerjavi z delovnimi in socialnim sodiščem v Republiki Sloveniji v času od 1. 1. 1996 do 31. 12. 1998

	Nerešene zadeve na dan 1.1.		Prejete zadeve		Zadeve v delu		Rešene zadeve		Nerešene zadeve na dan 31.12	
	število	%	število	%	število	%	število	%	število	%
Leto 1996										
• Sodišče	5.835	24,5	2.099	19,0	7.934	22,8	1.700	17,6	6.234	24,7
• Del. in soc. sodišče skupaj	23.818	100	11.024	100	34.842	100	9.650	100	25.192	100
Leto 1997										
• Sodišče	6.234	24,7	2.418	17,4	8.652	22,1	2.236	19,6	6.416	23,2
• Del. in soc. sodišče skupaj	25.192	100	13.878	100	39.070	100	11.388	100	27.682	100
Leto 1998										
• Sodišče	6.416	23,2	3.348	34,2	9.764	26,1	2.895	32,7	6.869	24,0
• Del. in soc. sodišče skupaj	27.682	100	9.785	100	37.467	100	8.842	100	28.625	100

Iz primerjave poteka reševanja zadev na sodišču z vsemi delovnimi in socialnim sodiščem v Republiki Sloveniji je razvidno, da predstavlja **delež zadev sodišča po številu nerešenih zadev v vseh letih okrog 24 % tovrstnih zadev v RS**. Delež prejetih zadev na sodišču je bil največji v letu 1998 (34,2% vseh prejetih zadev na delovna in

socialno sodišče v Republiki Sloveniji), prav tako pa je bil v tem letu najvišji tudi delež rešenih zadev (32,7%), kar je tudi posledica reševanja t.i. množičnih sporov.

Podrobneje smo **analizirali individualne delovne spore, ki so bili vloženi na sodišče v letih 1996, 1997 in 1998.** V strukturi vseh vloženih sporov na sodišče so individualni delovni spori predstavljali 99,9%.

Tabela 3: Individualni delovni spori, vloženi na sodišče v letih 1996, 1997 in 1998

Vrsta spora	Leta 1996		Leta 1997		Leta 1998	
	štev.	delež	štev.	delež	štev.	delež
1. Sklenitev del. razmerja	4	0,2	10	0,4	12	0,4
2. Obstoj del. razmerja	5	0,2	13	0,5	4	0,1
3. Prenehanje del. razmerja	335	16,0	304	12,6	292	8,7
• Trajni presežki	137		189		100	
• Disciplinsko prenehanje	94		63		72	
• Pet neopravičenih izostankov	30		19		32	
• Drugo*	74		33		88	
4. Premoženske pravice in obveznosti iz delovnega razmerja	1.538	73,4	1.957	81,0	2.914	87,1
5. Spori v zvezi z izumi,...	0	0	2	0,1	0	0
6. Pogodbe o delu	1	0,1	3	0,1	3	0,1
7. Štipendije in občasno delo	5	0,2	9	0,4	7	0,2
8. Volontersko pripravništvo	0	0	0	0	0	0
9. Drugo	208	9,9	117	4,9	112	3,4
• Suspenzi	13		13		13	
• Pogojno prenehanje delovnega razmerja	19		17		8	
• Ostalo	176		87		91	
INDIVIDUALNI DELOVNI SPORI SKUPAJ	2.096	100,0	2.415	100,0	3.344	100,0
KOLEKTIVNI DELOVNI SPORI SKUPAJ	3		3		4	

*Opomba:** Podatek zajema: nedoseganje pričakovanih rezultatov dela, spore pri obrtnikih, prehod delovnega razmerja, sklenjenega za določen čas v nedoločen čas.

Struktura vloženih individualnih delovnih sporov se je v letih 1996 do 1998 spreminjala. **Največ sporov se je nanašalo na premoženske pravice in obveznosti iz delovnega razmerja.** Ti spori so predstavljali od 73,4% do 87,1% vseh vloženih individualnih delovnih sporov. **Zmanjševalo se je število sporov zaradi prenehanja delovnega razmerja,** njihov delež se je zmanjšal od 16,0% leta 1996 na 8,7% leta 1998. Najvišji delež so v strukturi omenjenih sporov predstavljali trajni presežki, zlasti v letih 1996 in 1997, ko so podjetja poskušala izboljšati svoje poslovanje tako, da so zmanjševala število zaposlenih in zato ugotavljala trajne presežke delavcev.

V letu 1996 je sodišče rešilo 529, v letu 1997 594, v letu 1998 pa 581 individualnih delovnih sporov, ki se nanašajo na prenehanje delovnega razmerja. V enakem obdobju je sodišče prejelo skupaj 931 individualnih delovnih sporov, ki se nanašajo na prenehanje delovnega razmerja. **To pomeni, da je v istem obdobju sodišče rešilo kar**

za 83 % več sporov, kot jih je v istem obdobju prejelo, in tako zmanjšalo zaostanek pri reševanju omenjenih sporov, ker jih je prednostno obravnavalo.

2.2. Način in čas reševanja zadev

Tabela 4a: *Način reševanja individualnih sporov na sodišču v letih 1996, 1997 in 1998.*

Leto	Tožba oz. predlog umaknjen, zavržen	S sodbo:				S poravnavo	Rešeno na drug način	Skupaj
		na predlog pripoznave	zaradi izostanka	na podlagi obravnave	brez obravnave (20.čl. ZDSS)			
1996	862	35	38	631	2	38	44	1.650
1997	1.086	135	51	620	8	54	112	2.066
1998	1.706	203	56	733	5	87	70	2.860
Skupaj	3.654	373	145	1.984	15	179	226	6.576

Način reševanja zadev se v letih 1996, 1997 in 1998 na sodišču ni bistveno razlikoval. **Največ individualnih delovnih sporov je bilo v vseh treh letih rešenih z umikom tožbe oz. predloga ali je bil le-ta zavržen.** S sodbo je bilo rešenih v povprečju 38,3% zadev, s poravnavo 2,7% zadev ter na drug način 3,4% zadev.

Tabela 4b: *Način reševanja kolektivnih sporov na sodišču v letih 1996, 1997 in 1998.*

Leto	Predlog umaknjen, zavržen	S sodbo:				S poravnavo	Rešeno na drug način	Skupaj
		na predlog pripoznave	zaradi izostanka	na podlagi obravnave	brez obravnave (20.čl. ZDSS)			
1996	1	0	0	0	0	0	0	1
1997	3	0	0	1	0	0	0	4
1998	1	0	0	2	0	0	0	3
Skupaj	5	0	0	3	0	0	0	8

Sodišče je v treh letih rešilo 8 kolektivnih delovnih sporov, od tega je bil predlog umaknjen ali zavržen v 5 sporih, 3 spori pa so bili rešeni na podlagi obravnave in z izrekom sodbe. Po mnenju sodišča je institut kolektivnega spora še nedorečen. Teh sporov je malo, vendar bi bili po mnenju sodišča smiselni predvsem pri tistih kolektivnih sporih, ki se nanašajo na izvajanje kolektivnih pogodb. V teh primerih bi lahko sodišča rešila temelj spora, ki se nanaša na izvajanje določil kolektivnih pogodb tako, da bi se stranke dogovarjale samo o višini, kar bi vplivalo na zmanjšanje posamičnih dajatvenih tožb.

Tabela 5a: Število nerешenih individualnih sporov na sodišču po starosti na dan 31.12.1996, 1997 in 1998

	Stanje 1.1.1996	Stanje 31.12.1996	Stanje 31.12.1997	Stanje 31.12.1998
Iz leta 1985	1	1	1	1
Iz leta 1987	3	2	-	-
Iz leta 1988	3	2	1	-
Iz leta 1989	2	2	2	1
Iz leta 1990	14	10	4	4
Iz leta 1991	371	205	97	56
Iz leta 1992	522	269	149	95
Iz leta 1993	983	639	267	119
Iz leta 1994	1.369	1.094	638	223
Iz leta 1995	2.566	2.109	1.731	928
Iz leta 1996	-	1.898	1.461	893
Iz leta 1997	-	-	2.063	1.372
Iz leta 1998	-	-	-	3.175
Število nerešenih zadev skupaj	5.834	6.231	6.414	6.867

Podatke smo analizirali in ocenili **povprečno starost nerešenih zadev** na dan 31.12.1996, 1997 in 1998.

Na podlagi podatkov v tabeli 5a in ocene, da so bili spori vloženi v sredini leta (to pomeni, da so bili spori sproženi v letu 1998, na dan 31.12.1998 stari v povprečju 6 mesecev), ugotovimo, da je bila nerešena zadeva na sodišču v povprečju stara: na dan 31.12.1996 1,9 leta, na dan 31.12.1997 enako 1,9 leta, ter na dan 31.12.1998 1,7 leta.

Na sodišču je bilo na dan 31.12.1998 nerešenih 6.869 zadev. Če upoštevamo, da bi jih sodišče rešilo vsako leto enako število kot leta 1998, bi jih rešilo v 2,4 letih, če ne bi bilo pripada novih zadev.⁴

Tabela 6a: Število rešenih individualnih delovnih sporov na sodišču glede na čas trajanja postopka

Leto	Do 3 mesece		Nad 3 do 6 mesecev		Nad 6 mes do 1 leta		Nad 1 leto		Skupaj	
	štev.	%	štev.	%	štev.	%	štev.	%	štev.	%
1996	94	5,7	76	4,6	243	14,7	1.237	75,0	1.650	100,0
1997	111	5,4	93	4,5	198	9,6	1.664	80,5	2.066	100,0
1998	73	2,6	90	3,1	292	10,2	2.405	84,1	2.860	100,0
Skupaj	278	4,2	259	3,9	733	11,2	5.306	80,7	6.576	100,0

⁴ Sodišče je imelo na dan 30.11.1999 5.041 nerešenih zadev in če bi vsako leto rešilo enako število zadev kot v enajstih mesecih leta 1999, bi jih rešilo v 1,4 letih, če ne bi prejelo novih zadev. Če bi bil pripad enak kot v prvih enajstih mesecih leta 1999, bi število nerešenih zadev bilo tolikšno, da bi jih sodišče lahko rešilo v enem letu.

Sodišče je v treh letih (1996 do 1998) rešilo 5.306 zadev ali 80,7% vseh, v času daljšem od enega leta. Povprečno starost zadev, ki so bile rešene v letih 1996, 1997 in 1998 smo izračunali še iz podatkov v tabeli 5a in upoštevali, da so bile vse zadeve rešene sredi leta. Za sodišče smo izračunali, da je bila **povprečna starost zadeve, ki je bila rešena v letu 1996 2,8 let, v letu 1997 2,9 let in v letu 1998 3,0 let.** Iz tega izhaja, da je sodišče dajalo prednost reševanju starejših zadev, in da se je zaradi tega povprečna starost nerešene zadeve znižala.

Tabela 6b: *Število rešenih kolektivnih sporov na sodišču glede na čas trajanja postopka*

Leto	Do 3 mesece		Nad 3 do 6 mesecev		Nad 6 mes do 1 leta		Nad 1 leto		Skupaj	
	štev.	%	štev.	%	štev.	%	štev.	%	štev.	%
1996	1	100,0	0	0	0	0	0	0	1	100,0
1997	2	50,0	0	0	0	0	2	50,0	4	100,0
1998	2	66,7	1	33,3	0	0	0	0	3	100,0
Skupaj	5	62,5	1	12,5	0	0	2	25,0	8	100,0

Pri revidiranju kolektivnih delovnih sporov smo ugotovili, da je sodišče te spore reševalo prednostno. Na dan 31.12.1998 sta bila na sodišču nerešena 2 kolektivna delovna spora; od tega en spor iz leta 1998 in en spor iz leta 1995. V omenjenem delovnem sporu iz leta 1995 so udeleženci -predlagatelji zahtevali od nasprotnega udeleženca, da izdane listine o razliki med obračunanimi plačami in plačami po kolektivni pogodbi zamenja za potrdila za neizplačan del plač oz. za delnice v procesu lastninskega preoblikovanja. Zahtevek predlagateljev je sodišče zavrnilo na glavni obravnavi 8.12.1998; alternativne zahtevke predlagateljev z dne 11.12.1997 pa bo sodišče obravnavalo kot individualne delovne spore. Omenjeni kolektivni delovni spor je bil s tem rešen v letu 1999.

Tabela 7: *Pripad zadev na sodnika, zadeve v delu na sodnika in rešene zadeve na sodnika na sodišču v letih 1996, 1997 in 1998 v primerjavi s povprečjem v RS*

	Pripad zadev na sodnika		Število zadev v delu na sodnika		Število rešenih zadev na sodnika	
	sodišče	povprečje v RS	sodišče	povprečje v RS	sodišče	povprečje v RS
Leto 1996	191	240	721	757	155	210
Leto 1997	186	302	666	849	172	248
Leto 1998	258	200	751	765	223	180

Pripad zadev na sodnika je bil na sodišču leta 1998 večji od republiškega povprečja za 29,0%, v letih 1996 in 1997 pa manjši. Pripad zadev v letu 1998 je bil največji na zunanjem oddelku Slovenj Gradec in sedežu. Sodniki na sodišču so imeli v letih 1996 do 1998 v povprečju v delu manj zadev kot je znašalo republiško povprečje. Povprečno

število rešenih zadev na sodnika je bilo na sodišču nižje kot je znašalo republiško povprečje. Ugotovitev velja za leti 1996 in 1997, medtem ko je bilo število rešenih zadev na sodnika na sodišču v letu 1998 za 23,9% večje od republiškega povprečja, ker se je število rešenih v tem letu zelo povečalo.

3. PORABA SREDSTEV SODIŠČA IN STROŠKI NA REŠENO ZADEVO V LETIH 1996, 1997 IN 1998

Na podlagi podatkov iz zaključnih računov in analitičnih evidenc sodišča smo ugotavljali obseg porabljenih sredstev v letih 1996, 1997 in 1998. Podatkov nismo revidirali, ampak smo jih uporabili za izračun porabljenih sredstev sodišča na rešeno zadevo.

Tabela 8: Poraba sredstev sodišča in stroški na rešeno zadevo v letih 1996, 1997 in 1998

Namen porabe	Leto 1996		Leto 1997		Leto 1998	
	v SIT	strukt.v %	v SIT	strukt. v %	v SIT	strukt. v %
1. Bruto plače	62.610.736	62,3	97.847.366	61,0	106.808.792	61,5
2. Prispevki delodajalca	12.473.699	12,4	20.645.882	12,8	23.899.157	13,8
3. Drugi osebni prejemki*	5.330.490	5,3	7.898.171	4,9	7.485.543	4,3
STROŠKI DELA (1 do 3)	80.414.925	80,0	126.391.419	78,7	138.193.492	79,6
4. Materialni stroški	20.139.000	20,0	34.288.705	21,3	34.599.982	19,9
5. Manjše investicije	0	0	0	0	908.293	0,5
Porabljena sredstva skupaj	100.553.925	100,0	160.680.124	100,0	173.701.767	100,0
Štev. rešenih zadev	1.700		2.236		2.895	
Porabljena sredstva skupaj na rešeno zadevo	59.149		71.861		60.001	
Stroški dela na rešeno zadevo	47.303		56.526		47.735	

Opomba: * Postavka zajema: odpravnine, regres za letni dopust in prehrano, prevoz na delo, jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči in drugo.

Struktura porabljenih sredstev na sodišču se v letih 1996, 1997 in 1998 ni bistveno spreminjala. Stroški dela, ki zajemajo plače, prispevke delodajalca in druge osebne prejemke zaposlenih, v strukturi predstavljajo približno 80% vseh porabljenih sredstev, ostalo pa se nanaša na materialne stroške in sredstva za manjše investicije.

Stroški dela na rešeno zadevo so bili najvišji v letu 1997, ko so znašali 56.526 SIT, leta 1998 pa 47.735 SIT in so bili nekoliko višji kot leta 1996. Stroški dela na rešeno zadevo so odvisni predvsem od števila rešenih zadev. Porabljena sredstva zajemajo poleg stroškov dela še materialne stroške, ki so v povprečju znašali približno 20 %. Pomemben delež predstavljajo stroški za najemnine poslovnih prostorov. Ocenjujemo, da bi bilo primernejše nakup poslovnih prostorov.

4. INDIVIDUALNI DELOVNI SPORI, KI SE NANAŠAJO NA PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

Individualni delovni spori, ki se nanašajo na prenehanje delovnega razmerja sodijo med najbolj zahtevne in tudi občutljive spore, zato smo se odločili, da jih podrobneje revidiramo.

V vzorec smo zajeli 30 spisov, od tega 20 rešenih maja 1997 in 10 rešenih maja 1998. Do dneva revizije so vsi spisi postali pravnomočni. Iz spisov smo pridobili podatke o razlogih za prenehanje delovnega razmerja, vloženi rednih in izrednih pravnih sredstvih, načinu rešitve sporov in času trajanja postopkov.

Najbolj pogosto se kot razlog za prenehanje delovnega razmerja navajajo trajni presežki (v 21 primerih), sledilo je prenehanje delovnega razmerja zaradi izreka disciplinskega ukrepa (v 3 primerih), v 2 primerih je delavcu prenehalo delovno razmerje zaradi neopravičenih izostankov z dela in v 4 primerih zaradi razveljavitev odločb o prenehanju delovnega razmerja oz. nezakonito sklenjenega delovnega razmerja za določen čas.

S sodbo na podlagi obravnave je bilo rešenih 8 sporov, v 22 sporih je bila tožba oziroma predlog umaknjen ali zavržen. Razlogov zakaj so bile tožbe umaknjene nismo mogli ugotoviti, sklepamo pa, da je eden od razlogov tudi dolgotrajnost postopka.

Sodni postopek, ki se nanaša na prenehanje delovnega razmerja, je v povprečju v letu 1997 trajal 3,4 leta, v letu 1998 pa 2,9 leta. To pomeni, da se čas reševanja individualnih delovnih sporov, ki se nanašajo na prenehanje delovnega razmerja, na sodišču krajša, zato ker so jih prednostno obravnavali.

Ker pa delovni spori, ki se nanašajo na prenehanje delovnega razmerja sodijo med tiste spore, kjer so prizadete delavčeve ustavne pravice do varstva zaposlitve in varstva dohodka, reševanje teh sporov ne bi smelo trajati toliko časa. Zato ni zadosti, da se ti spori le prednostno obravnavajo, ampak bi sodišče moralo poskrbeti, da se ti spori rešijo v krajšem času.

Dolgotrajnost reševanja sporov vpliva na veliko število umikov tožb. V času trajanja sodnega spora se tožniki ponovno zaposlijo ali pa nastopijo druge okoliščine, kot npr. da se nad družbo uvede stečaj ipd.

Na podlagi ugotovitev opravljene revizije porabe proračunskih sredstev za izvajanje nalog v letih 1996, 1997 in 1998 Delovnega sodišča v Mariboru izrekam naslednje

MNENJE

Obseg dela sodišča je bil ugotovljen **po merilih sodnega sveta in v letu 1997 znašal 128,5%, v letu 1998 pa 159,2%.⁵** V obeh letih so **vsi sodniki** (razen ene sodnice na sedežu sodišča v letu 1997) **presegli pričakovani obseg dela**, in sicer v letu 1997 za največ 58,8%, v letu 1998 pa za 137,9%. Omenjeno preseganje pričakovanega obsega dela je dosegel vodja zunanjega oddelka v Slovenj Gradcu, ki je v letu 1998 rešil 304 zadev.

Storilnost se odraža tudi v porabljenih sredstvih na rešeno zadevo. Ta so v letih 1996 in 1998 znašala okrog 60.000 SIT, v letu 1997 pa skoraj 72.000 SIT. Med materialnimi stroški so najemnine predstavljale pomemben delež. **Stroški dela** na rešeno zadevo so bili v letih 1996 in 1998 okrog 47.000 SIT, v letu 1997 pa nekaj čez 56.000 SIT.

Število nerešenih zadev se je v letih 1996 do 1998 povečalo,⁶ tako da je imelo sodišče na dan 31.12.1998 že 6.869 nerešenih zadev. Sodišče je v letu 1998 rešilo okrog 29% vseh zadev v delu.

Število nerešenih zadev na sodišču predstavlja v vseh letih okrog 24% vseh tovrstnih zadev v Republiki Sloveniji.

Sodni postopek reševanja individualnih delovnih sporov, ki se nanašajo na prenehanje delovnega razmerja, je v povprečju trajal približno 3,2 leta. To je glede na pomembnost zadev, nerazumno dolg rok reševanja teh sporov.

Glede na vse omenjeno sodišču in ministrstvu za pravosodje priporočam uvedbo določenih ukrepov za hitrejšo reševanje delovnih sporov, kot jih navajam v priporočilih.

PRIPOROČILA

Sodišču in ministrstvu za pravosodje priporočamo:

1. da zagotovi:
 - zasedenost delovnih mest sodnika v Murski Soboti in strokovnih sodelavcev v Mariboru
 - zadostne prostore in razpravne dvorane za delo sodišča v Murski Soboti
2. da glede na znatne zneske najemnin za poslovne prostore proučita možnosti njihovega nakupa.

⁵ V sklepnem poročilu bomo primerjali storilnost vseh delovnih sodišč in sodnikov.

⁶ V letu 1999 (do 30.11.1999) se je število nerešenih zadev zmanjšalo na 5.041.

Pravni pouk: Zoper to predhodno poročilo so po 1. točki 24. člena ZRacS možne pripombe v roku 15 dni od dneva vročitve. Pripombe se pošljejo na Računsko sodišče Republike Slovenije, Prežihova ulica 4, Ljubljana.

Dr. Etelka Korpič Horvat,
namestnica predsednika Računskega sodišča

Vročiti:

1. Delovnemu sodišču v Mariboru,
Maribor, Glavni trg 17
2. Arhivu, tu

DODATEK

Uporabljeni predpisi in drugi akti:

- Ustava Republike Slovenije, URS, Uradni list RS/I, št. 33/91
- Zakon o Računskem sodišču, ZRacS, Uradni list RS, št. 48/94
- Zakon o delovnih in socialnih sodiščih, ZDSS, Uradni list RS, št. 19/94
- Zakon o sodniški službi, ZSS, Uradni list RS, št. 19/94, 8/96 in 24/98
- Akt o določitvi števila mest sodnikov in sodnikov porotnikov na delovnih in socialnih sodiščih, Uradni list RS, št. 35/94, 71/97 in 50/98
- Odredba o določitvi števila sekretarjev, strokovnih sodelavcev, računovodskih delavcev, administrativnih delavcev in tehničnih delavcev na delovnih in socialnem sodišču, Uradni list RS, št. 53/95
- Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti, ZRPJZ, Uradni list RS, št. 18/94 in 36/96
- Zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev, ZODPM, Uradni list RS, št. 71/94 in 47/97
- Poslovnik Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 20/95
- Pravilnik o napredovanju zaposlenih na sodiščih, v javnih tožilstvih, javnih pravobranilstvih in v organih za postopek o prekrških, Uradni list RS, št. 41/94 in 52/98
- Sodni red, Uradni list RS, št. 17/95, 35/98 in 91/98
- Sodna statistika za leta 1996, 1997 in 1998
- Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest strokovnih in administrativno tehničnih delavcev Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani z dne 27. 7. 1994
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani z dne 30.12.1998
- Priporočila o skupnih osnovah in kriterijih za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v pravosodnih organih, ki jih je izdal Minister za pravosodje Republike Slovenije dne 9.9.1998.

PRILOGA 1

Tabela 1a: Deleži zasedenih delovnih mest na sodišču in v Republiki Sloveniji na dan 31. 12. 1996, 1997 in 1998

Zaposleni	Delež zasedenih del. mest na sodišču v %			Delež zasedenih del. mest na vseh delovnih in socialnem sodišču v RS v %		
	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1998	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1998
Sodniki	84,6	100,0	86,7	76,7	76,7	79,0
Sodno osebje	68,0	72,0	76,0	66,4	69,8	69,8
S k u p a j	73,7	81,6	80,0	69,9	72,1	73,0

Delež zasedenih delovnih mest na sodišču je bil v letih 1996 do 1998 nekoliko višji v primerjavi s povprečjem v Republiki Sloveniji. To velja tako za sodnike kot tudi za sodno osebje.

Tabela 1b: Število sodnega osebja na sodnika na dan 31.12. 1996, 1997 in 1998

	Sodniki	Sodno osebje	Sodno osebje / sodnika
31.12.1996			
Sodišče	11	17	1,55
Del. in soc. sodišče skupaj	46	77	1,67
31.12.1997			
Sodišče	13	18	1,38
Del. in soc. sodišče skupaj	46	81	1,76
31.12.1998			
Sodišče	13	19	1,46
Del. in soc. sodišče skupaj	49	81	1,65

Razmerje med sodnim osebjem in sodniki je bilo v vseh letih nižje od republiškega povprečja. Po navedbah sodišča je razmerje ustrezno in to kljub temu, da sodno osebje še vedno opravlja večino del ročno (npr. vodenje vpisnikov, zbiranje statističnih podatkov ipd.).